

Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 25 oktober 2008, nr. WJZ/8150331, houdende regels inzake de verstrekking van subsidies aan MKB-ondernemers in het kader van investeringsprojecten in opkomende markten (Tijdelijke subsidieregeling PSOM)

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

Gelet op artikel 3 van de Kaderwet EZ-subsidies;

Besluit:

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. *Minister*: de Minister van Economische Zaken;
- b. *opkomende markt*: India, Montenegro, Oekraïne, Russische Federatie, Servië en Turkije;
- c. *investeringsproject*: samenhangend geheel van activiteiten bestaande uit investeringen in kapitaal-goederen en gerelateerde diensten door een MKB-ondernemer in een onderneming in een opkomende markt;
- d. *deelproject*: een deel van een investeringsproject, bestaande uit investeringen in duurzame kapitaalgoederen en gerelateerde diensten, waarvan de kosten op basis van artikel 4 voor subsidie in aanmerking komen;
- e. *ondernemer*: een natuurlijke persoon, rechtspersoon of een vennootschap, die een onderneming in stand houdt, niet zijnde een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld;
- f. *MKB-ondernemer*: een ondernemer die een kleine onderneming of een middelgrote onderneming in stand houdt in de zin van verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van artikel 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (de algemene groeps-vrijstellingsverordening) (PbEU L 214);
- g. *onderneming*: iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent;
- h. *de-minimisverordening*: verordening (EG) nr. 1998/2006 van de Commissie van Europese Gemeenschappen van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun (PbEU L379).

Artikel 2

De Minister verstrekt op aanvraag een subsidie aan een in een Nederland gevestigde MKB-ondernemer die een deelproject uitvoert.

Artikel 3

1. De subsidie voor een deelproject bedraagt 50% van de subsidiabele kosten, maar niet meer dan:
 - a. € 100.000 als het een deelproject betreft op het gebied van wegvervoer;
 - b. € 200.000, indien het niet een deelproject als bedoeld in onderdeel a betreft.
2. Het bedrag van de subsidie wordt verlaagd indien en voor zover dit nodig is op basis van de de-minimisverordening.
3. Indien reeds door een bestuursorgaan of de Commissie van de Europese Gemeenschappen subsidie is verstrekt voor de subsidiabele kosten of een deel daarvan, wordt slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekt dat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan 50% van de subsidiabele kosten.

Artikel 4

1. Als subsidiabele kosten komen uitsluitend de volgende, direct met de uitvoering van het deelproject verbonden kosten in aanmerking:
 - a. de marktconforme kosten van ten behoeve van het productieproces in te zetten duurzame

- kapitaalgoederen met uitzondering van grond en onroerende goederen;
- b. de in verband met de duurzame kapitaalgoederen, bedoeld in onderdeel a, te maken marktconforme kosten voor transport, verzekering, inklaring, invoerrechten, installatie en training.
2. Vóór indiening van de aanvraag door de subsidieontvanger gemaakte kosten komen niet voor subsidie in aanmerking.
 3. De kosten worden in aanmerking genomen met inbegrip van omzetbelasting, indien de subsidieontvanger die de kosten heeft gemaakt, deze omzetbelasting niet in aftrek kan brengen.
 4. Alleen de kosten die niet zijn uitgesloten in de de-minimisverordening komen voor vergoeding in aanmerking.

Artikel 5

1. Bij Ministeriële regeling wordt een subsidieplafond vastgesteld voor het verlenen van subsidies op in een bepaalde periode ontvangen aanvragen op grond van dit besluit.
2. Het subsidieplafond voor het in 2008 verlenen van subsidies bedraagt € 5.000.000.
3. Het subsidieplafond wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de aanvragen, met dien verstande dat indien een aanvrager niet heeft voldaan aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de aanvraag en met toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen, de dag waarop de aanvraag voldoet aan de wettelijke voorschriften met betrekking tot de verdeling als datum van ontvangst geldt.
4. Indien de Minister op de dag dat het subsidieplafond wordt bereikt meer dan één aanvraag ontvangt, stelt hij de onderlinge rangschikking van die aanvragen vast door middel van loting.

Artikel 6

1. Er is een Adviescommissie Tijdelijke subsidieregeling PSOM die tot taak heeft de Minister te adviseren omtrent de afwijzingsgronden, bedoeld in artikel 8, tweede lid.
2. De adviezen van de commissie gaan vergezeld van een deugdelijke motivering.
3. De commissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee en ten hoogste zes andere leden. De leden zijn deskundig op het terrein waarop de commissie een taak heeft en zijn geen ambtenaren, werkzaam bij het Ministerie van Economische Zaken of andere Ministeries die voor de subsidie verantwoordelijk zijn of mede verantwoordelijk zijn.
4. De voorzitter en de leden worden door de Minister voor een termijn van ten hoogste drie jaar benoemd. Zij zijn telkens opnieuw benoembaar voor dezelfde termijn als waarvoor zij benoemd zijn.
5. De commissie stelt haar eigen werkwijze schriftelijk vast.
6. Een lid van de commissie neemt niet deel aan de voorbereiding en vaststelling van een advies, indien hij een persoonlijk belang heeft bij de beschikking op de aanvraag.
7. De Minister kan waarnemers aanwijzen, die het recht hebben de vergaderingen van de commissie bij te wonen.
8. In het secretariaat van de commissie wordt door de Minister voorzien.
9. Het beheer van de bescheiden betreffende de werkzaamheden van de commissie geschiedt op overeenkomstige wijze als bij het Ministerie van Economische Zaken. De bescheiden worden na beëindiging van de werkzaamheden van de commissie bewaard in het archief van dat Ministerie.
10. De commissie verstrekt desgevraagd aan de Minister de voor de uitoefening van zijn taak benodigde inlichtingen. De Minister kan inzage vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden, voor zover dat voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig is.

§ 2. Aanvraag en beslissing op de aanvraag

Artikel 7

1. Een aanvraag om subsidie wordt ingediend met gebruikmaking van een formulier dat is opgenomen in de bij deze regeling behorende bijlage 1.
2. De aanvraag gaat, overeenkomstig in het formulier is vermeld, vergezeld van de in het formulier aangegeven bescheiden.

Artikel 8

1. De Minister beslist in ieder geval afwijzend op een aanvraag indien:
 - a. de aanvraag niet voldoet aan deze regeling;
 - b. door een of meer bestuursorganen of de Commissie van de Europese Gemeenschappen in het kalenderjaar van de aanvraag en twee aan dit kalenderjaar voorafgaande kalenderjaren aan de aanvrager reeds tot een gelijk of hoger bedrag subsidie is verstrekt zonder goedkeuring van de Commissie van de Europese Gemeenschappen dan voor de sector waartoe de betrokken aanvrager behoort, is vastgesteld in de de-minimisverordening;
 - c. de aanvraag betrekking heeft op het verstrekken van subsidie aan een MKB-ondernemer waarvan de continuïteit voor de korte of middellange termijn in het geding is;
 - d. onvoldoende vertrouwen bestaat dat de betrokkenen het investeringsproject kunnen financieren;
 - e. het investeringsproject volledig commercieel financieerbaar is;
 - f. de ondernemer in de opkomende markt of de aanvrager niet handelt volgens de door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling vastgestelde richtlijnen ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en de door de Internationale Arbeidsorganisatie vastgestelde Verklaring Fundamentele Beginselen en Rechten op het Werk;
 - g. de vaste formatie van de aanvrager kleiner of gelijk is aan drie fulltime-equivalents;
 - h. de subsidie minder zou bedragen dan € 100.000;
 - i. het investeringsproject bestaat uit activiteiten die in Nederland of in de opkomende markt verboden zijn;
 - j. het investeringsproject per saldo leidt tot het verplaatsen van arbeidsplaatsen van Nederland naar een opkomende markt;
 - k. het investeringsproject niet voldoet aan de milieuwetgeving van de opkomende markt of in het kader van het investeringsproject geen gebruik wordt gemaakt van de best beschikbare en gangbare technieken om de nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, of indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken;
 - l. de weigeringgronden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, van toepassing zijn;
 - m. het deelproject betrekking heeft op activiteiten die vallen onder verordening (EG) nr. 1535/2007 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 20 december 2007 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-verdrag op de-minimissteun in de landbouwproductiesector (PbEU L 337), verordening (EG) nr. 1860/2004 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 6 oktober 2004 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-verdrag op de-minimissteun in de landbouwsector en de visserijsector (PbEU L 325) of verordening (EG) nr. 875/2007 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 24 juli 2007 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-verdrag op de-minimissteun in de visserijsector (PbEU L 193).
2. De Minister beslist voorts afwijzend op een aanvraag indien:
 - a. het investeringsproject niet past binnen de bedrijfsstrategie van de aanvrager;
 - b. het investeringsproject onvoldoende verband houdt met de huidige bedrijfsactiviteiten van de aanvrager;
 - c. het deelproject geen betrekking heeft op nieuwe activiteiten van de aanvrager in de opkomende markt;
 - d. onvoldoende vertrouwen bestaat in de economische haalbaarheid van het investeringsproject;
 - e. het investeringsproject leidt tot marktverstoring op de relevante markt in de opkomende markt, in een aan de opkomende markt grenzende regio of in Nederland;
 - f. het onaannemelijk wordt geacht, dat het deelproject binnen twee jaar kan worden voltooid;
 - g. het deelproject leidt tot verplaatsing van technisch verouderde technologie;
 - h. onvoldoende vertrouwen bestaat in de technische haalbaarheid van het deelproject;
 - i. onvoldoende vertrouwen bestaat dat de betrokkenen de capaciteiten hebben om het deelproject naar behoren uit te voeren.

Artikel 9

1. De Minister geeft een beschikking op een aanvraag om subsidie binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag.
2. Indien een beschikking niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn kan worden gegeven, kan deze termijn eenmaal met dertien weken worden verlengd.

§ 3. Verplichtingen voor de subsidieontvanger

Artikel 10

De subsidie-ontvanger doet onverwijld mededeling aan de Minister van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot het op hem toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling aan hem of tot faillietverklaring van hem.

Artikel 11

1. De subsidie-ontvanger voert de activiteiten uit overeenkomstig het plan met betrekking tot het deelproject.
2. De Minister kan voor het vertragen, essentieel wijzigen of het stopzetten van activiteiten op voorafgaand verzoek van de subsidie-ontvanger ontheffing verlenen van de verplichting, bedoeld in het eerste lid. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.

Artikel 12

1. De subsidie-ontvanger voert een zodanige administratie dat daaruit te allen tijde op eenvoudige en duidelijke wijze is af te leiden:
 - a. de aard, inhoud en voortgang van de verrichte werkzaamheden;
 - b. de specifiek ten behoeve van de activiteiten gemaakte en betaalde kosten.
2. De administratie wordt tot vijf jaar na de datum van de beschikking tot subsidievestiging bewaard.

Artikel 13

De Minister kan bij de beschikking tot subsidieverlening nadere verplichtingen opleggen.

§ 4. Voorschotten

Artikel 14

1. Op een subsidie ter zake waarvan een beschikking tot subsidieverlening geldt, kan op aanvraag van de subsidie-ontvanger door de Minister één voorschot worden verstrekt.
2. Het voorschot wordt berekend naar rato van de gemaakte subsidiabele kosten. Het voorschot bedraagt 70 procent van het bij de subsidieverlening vermelde maximale subsidiebedrag.
3. De aanvraag om een voorschot wordt ingediend gelijktijdig met het overleggen van een vrachtbrief en factuur of, indien de duurzame kapitaalgoederen niet fysiek worden getransporteerd, een factuur en verklaring van ontvangst.
4. De aanvraag om een voorschot wordt ingediend met gebruikmaking van een formulier dat is opgenomen in de bij deze regeling behorende bijlage 2.
5. De aanvraag gaat, overeenkomstig in het formulier is vermeld, vergezeld van de in het formulier aangegeven bescheiden.
6. Bij een aanvraag om een voorschot wordt een overzicht gevoegd van eerder gemaakte subsidiabele kosten.

Artikel 15

De Minister beschikt afwijzend op een aanvraag om een voorschot, indien de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan ingevolge de subsidieverlening voor hem geldende verplichtingen, dan wel indien

hij failliet is verklaard of aan hem surseance van betaling is verleend of ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, dan wel een verzoek daartoe bij de rechtbank is ingediend.

§ 5. Subsidievaststelling

Artikel 16

1. De subsidie-ontvanger dient zijn aanvraag om subsidievaststelling in binnen dertien weken na het tijdstip waarop de activiteiten in het kader van het deelproject zijn voltooid.
2. De aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van een formulier overeenkomstig het model dat is opgenomen in de bij deze regeling behorende bijlage 3.
3. De aanvraag gaat, overeenkomstig hetgeen in het formulier is vermeld, vergezeld van een eindverslag omtrent de uitvoering en de resultaten van de activiteiten verricht in het kader van het deelproject.

Artikel 17

1. De Minister geeft de beschikking tot subsidievaststelling binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn is verstreken.
2. Indien een beschikking tot subsidievaststelling niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn kan worden gegeven, kan deze termijn eenmaal met dertien weken worden verlengd.

§ 6. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 18

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 19

Deze regeling wordt aangehaald als: Tijdelijke subsidieregeling opkomende markten.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst met uitzondering van de bijlagen 1 tot en met 3, die ter inzage worden gelegd bij het secretariaat van de afdeling TSPSOM bij de EVD, Juliana van Stolberglaan 148, te Den Haag.

Den Haag, 25 oktober 2008

*De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.J.A. van der Hoeven.*

TOELICHTING

Algemeen

1. Doel en aanleiding

De Tijdelijke subsidieregeling PSOM (hierna: de regeling) heeft als doel projecten te subsidiëren die voorheen door de Staatssecretaris van Economische Zaken (hierna: de Staatssecretaris) financieel werden ondersteund in het kader van het Programma Samenwerking Opkomende Markten. Recentelijk is dit programma stopgezet. Teneinde het buitenlandinstrumentarium van het Ministerie van Economische Zaken in stand te houden heeft de Staatssecretaris deze regeling vastgesteld die tijdelijk in de plaats zal komen van het Programma Samenwerking Opkomende Markten. Bedrijven zullen hierdoor in 2008 alsnog projectvoorstellen kunnen indienen. Op termijn zal een definitieve keuze gemaakt worden op welke wijze de Staatssecretaris Nederlandse bedrijven zal ondersteunen bij de uitbreiding van hun activiteiten naar opkomende markten en (vroegtijdige) positionering op deze markten.

Wat betreft de doelstelling sluit deze regeling aan bij de doelstelling zoals die onder het Programma Samenwerking Opkomende Markten geformuleerd was: vroegtijdig positioneren van Nederlandse bedrijven op opkomende markten. Nevendoelstelling is bijdragen aan de transitie van deze opkomende markten naar markteconomieën.

Deze regeling richt zich op het Nederlandse MKB. Deze focus komt voort uit enerzijds het belang dat het MKB vertegenwoordigt voor de Nederlandse economie als geheel en voor de positie van het Nederlandse bedrijfsleven op opkomende markten in het bijzonder. Daarnaast is het vooral voor MKB-ondernemers erg lastig gebleken het benodigde kapitaal te vergaren om de expansie naar opkomende markten te realiseren. Door als overheid te trachten een deel van deze kloof te dichten, worden MKB-ondernemers in staat gesteld zich vroegtijdig te positioneren op deze interessante markten.

De bijkomende nevendoelstelling transitie naar markteconomie sluit aan bij het uitgangspunt dat de investering en aanwezigheid van Nederlandse MKB-ondernemers op opkomende markten een overdracht van kennis, vaardigheden en duurzame kapitaalgoederen genereert waarvan het genoten nut verder reikt dan het investeringsproject alleen. Om de aanschaf van deze duurzame kapitaalgoederen en de hiermee verband houdende kennisoverdracht te stimuleren, worden juist deze kosten vanuit deze regeling gesubsidieerd.

Deze regeling richt zich op de volgende opkomende markten: India, Montenegro, Oekraïne, de Russische Federatie, Servië en Turkije. Met deze keuze is aansluiting gezocht bij de landen waarvoor in het kader van het Programma Samenwerking Opkomende Markten projectvoorstellen konden worden ingediend. Op grond van deze regeling is het echter niet mogelijk om een subsidie aan te vragen ten behoeve van investeringsprojecten in India. Voor India zal in lijn met het voornemen voor onder meer dit land in transitie gezocht worden naar een oplossing teneinde extra ondersteuning voor het Nederlandse bedrijfsleven te kunnen bieden.

2. Administratieve lasten

Ten opzichte van het Programma Samenwerking Opkomende Markten zijn de verplichtingen van bedrijven die voortvloeien uit de subsidieaanvraag en de daaruit voortvloeiende kosten verder geminimaliseerd. Zo is bijvoorbeeld de verplichting om gedetailleerde cashflowgegevens met berekening van interne rentevoet achterwege gelaten. Bij deze subsidie zijn 'laagdrempeligheid' en 'high trust' belangrijke uitgangspunten en is zoveel mogelijk uitgegaan van bestaande documenten waarvan slechts één kopie wordt opgevraagd. Hiermee is de gekozen vorm van de subsidie het minst belastende alternatief. Er zullen naar schatting 81 aanvragen worden ingediend waarvan er 54 worden toegewezen. Het totaal van de administratieve lasten voor bedrijven is geschat op € 64.852 op een subsidieplafond van € 5.000.000, oftewel 1,3 procent van het voor subsidie beschikbare bedrag.

3. Uitvoering

Deze subsidieregeling is gebaseerd op de Kaderwet EZ-subsidies. Deze regeling wordt namens de Minister uitgevoerd door de EVD. Daar zijn ook de formulieren, bedoeld in de artikelen 7, 14, vierde lid, en 16, tweede lid, verkrijgbaar.

4. Staatssteun

De regeling biedt de mogelijkheid om subsidie te verstrekken binnen de grenzen van de verordening (EG) nr. 1998/2006 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-verdrag op de-minimissteun (PbEU L 379). Deze verordening staat een subsidie van maximaal € 200.000 in drie aansluitende kalenderjaren

toe en € 100.000 indien het gaat om een project op het gebied van wegvervoer. Projecten die binnen het bereik van de in artikel 8, eerste lid, onderdeel m, genoemde de-minimisverordeningen vallen (deze verordeningen hebben betrekking op de visserijsector en de landbouwsector) kunnen op grond van deze regeling niet gesubsidieerd worden, evenmin als kosten die zijn uitgesloten onder de de-minimisverordening 1998/2006 (zoals kosten verband houdend met export of met de aanschaf van vrachtwagens; zie artikel 4, vierde lid van deze regeling). Er moet door de aanvrager aangegeven worden in welke mate er in het fiscale jaar van aanvraag alsmede de twee voorgaande fiscale jaren gebruik is gemaakt van steunmaatregelen gebaseerd op de-minimis. Ten behoeve hiervan zal de aanvrager een de-minimisverklaring moeten ondertekenen.

Artikelsgewijs

Artikel 1

In onderdeel c is het begrip investeringsproject gedefinieerd. Op basis van deze regeling kunnen investeringsprojecten gesubsidieerd worden. Gekozen is voor een brede definitie van het begrip investeringsproject. Een investeringsproject is een samenhangend geheel van activiteiten bestaande uit investeringen in kapitaalgoederen en gerelateerde diensten door een MKB-ondernemer in een onderneming in een opkomende markt.

Onderdeel d bevat een definitie van het begrip deelproject. Het deelproject is een deel van een investeringsproject, bestaande uit investeringen in duurzame kapitaalgoederen en gerelateerde diensten, waarvan de kosten conform Artikel 4 voor subsidie in aanmerking komen. In de regel zal het deelproject een onderdeel vormen van het investeringsproject maar het deelproject kan qua omvang ook gelijk zijn aan het investeringsproject.

In onderdeel e is het begrip 'ondernemer' gedefinieerd. Aan het begrip 'onderneming' wordt in beginsel de uitleg gegeven die de fiscus daaraan geeft. Dus een natuurlijk persoon of rechtspersoon dient aan te tonen dat de fiscus ervan uitgaat dat hij een onderneming drijft, hetgeen bij een rechtspersoon kan blijken uit het hebben van een nummer ingevolge de vennootschapsbelasting.

In onderdeel f is het begrip 'MKB-ondernemer' gedefinieerd. De definitie van een MKB-ondernemer is opgenomen in de bijlage bij verordening 800/2008 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 6 augustus 2008. Een kleine of middelgrote onderneming wordt daarin gedefinieerd als een onderneming die:

1. minder dan 250 werknemers heeft en
2. óf een jaaronzet heeft van niet meer dan € 50 miljoen
óf een jaarlijks balanstotaal heeft van niet meer dan € 43 miljoen.

Indien een andere onderneming overheersende zeggenschap heeft in de betreffende onderneming of tenminste over 25 procent van het kapitaal of de stemrechten daarin beschikt, is in beginsel voor de toepassing van de definitie het aantal werknemers en de omzet of het balanstotaal van beide ondernemingen tezamen bepalend.

Artikel 2

Dit artikel bevat, tezamen met de afwijzingsgronden van artikel 8 de criteria voor het verstrekken van subsidie. Centraal in de criteria staat dat het moet gaan om een deelproject in de zin van deze regeling. Dit impliceert dat moet worden voldaan aan alle in artikel 1, onderdeel d, opgenomen elementen. Subsidie wordt verstrekt aan een in Nederland gevestigde MKB-ondernemer die voor eigen risico een deelproject uitvoert. De regeling heeft tot doel deze MKB-ondernemer in staat te stellen een investeringsproject uit te voeren in een opkomende markt door een deel van de benodigde duurzame kapitaalgoederen en een aantal aan deze duurzame kapitaalgoederen gerelateerde kosten te subsidiëren.

Artikel 3

In artikel 3 is aangegeven op welke wijze berekend wordt hoeveel subsidie op grond van deze regeling wordt verstrekt. Bepalend daarbij zijn de op grond van artikel 4 berekende subsidiabele kosten. De subsidie bedraagt 50% van deze subsidiabele kosten. Voor 50% is gekozen om de volledige betrokkenheid van de aanvrager te garanderen bij het ten uitvoer brengen van het deelproject; uitgangspunt is dat de aanvrager verantwoordelijk is voor de financiering van het deel- en investeringsproject waar geen subsidie voor ontvangen wordt. Tevens wordt op deze wijze geborgd dat de subsidie onderdeel uitmaakt van een minimaal even groot deel dat door indieners ingebracht wordt. Het economische effect van het deelproject wordt vergroot door het grotere geheel, het investeringsproject, waar het deel van uit maakt.

De subsidie zal niet meer bedragen dan € 100.000, indien het een deelproject betreft op het gebied van wegvervoer, en niet meer dan € 200.000, indien het niet een deelproject op het gebied van wegvervoer betreft. Deze bedragen zijn gebaseerd op de verordening (EG) nr. 1998/2006 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-verdrag op de-minimissteun (PbEU L 379).

In verband met de toepassing van het tweede lid is nog van belang, dat in artikel 8, eerste lid, onderdeel h, wordt bepaald dat de subsidie ten minste € 100.000 moet bedragen. Indien de verlaging, voorgeschreven in het tweede lid, zou meebrengen dat de subsidie zou moeten worden bepaald op een lager bedrag dan € 100.000, wordt derhalve geen subsidie verstrekt.

Artikel 4

In dit artikel is een omschrijving opgenomen van de subsidiabele kosten die in aanmerking worden genomen voor de bepaling van de hoogte van de subsidie in verband met artikel 3. De hoogte van de subsidie wordt berekend als een percentage van de subsidiabele kosten. Dit artikel bepaalt welke kosten subsidiabel zijn, hetgeen dus direct van invloed is op de hoogte van de subsidie.

De subsidiabele kosten zijn te verdelen in twee categorieën. Allereerst zijn de marktconforme kosten van ten behoeve van het directe productieproces in te zetten duurzame kapitaalgoederen met uitzondering van grond en onroerende goederen subsidiabel. In het maatschappelijk verkeer verstaat men onder duurzaam kapitaalgoed een goed dat door ondernemers wordt ingezet om hun productieproces te kunnen uitvoeren. Kenmerkend voor duurzame kapitaalgoederen is dat ze, anders dan door slijtage, niet verbruikt worden bij de productie van eindproducten. Daarnaast zijn de in verband met de duurzame kapitaalgoederen te maken marktconforme kosten voor transport, verzekering, inkleding, invoerrechten, installatie en training subsidiabel. In het tweede lid is bepaald dat kosten die door de subsidieontvanger gemaakt zijn vóór indiening van de aanvraag niet voor subsidie in aanmerking komen.

Artikel 5

In het derde lid van dit artikel is bepaald dat het subsidieplafond wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de aanvragen. Dit komt neer op 'wie het eerst komt, het eerst maalt'. Dit betekent dat de Minister, beginnend met de eerste aanvraag, subsidies verleent totdat het subsidieplafond is bereikt en dat hij aanvragen afwijst voor zover het plafond door het totaal van verleende subsidies zou worden overschreden. Daarbij is het moment van indiening van een aanvraag, die aan alle wettelijke voorschriften voldoet, bepalend. Het betreft hier niet een regel over de volgorde van het nemen van besluiten. Het is zeer wel mogelijk om op een latere aanvraag eerder te besluiten dan op een eerdere, als toewijzing van de aanvraag maar niet tot gevolg heeft, dat op de eerdere aanvraag afwijzend moet worden beschikt, omdat door subsidieverlening op latere aanvragen het subsidieplafond is bereikt. Dreigt dit te gebeuren, dan zal de behandeling van de latere aanvraag worden opgeschort, totdat op de eerdere is beslist.

Indien op de dag dat het subsidieplafond wordt bereikt, meerdere aanvragen zijn binnengekomen, wordt de rangschikking bepaald door loting. Hierbij zal een onafhankelijke deskundige worden ingeschakeld.

Artikel 6

In dit artikel worden regels gegeven voor de Adviescommissie tijdelijke subsidieregeling PSOM. De in het tweede tot en met tiende lid opgenomen bepalingen hebben tot doel te garanderen dat de adviescommissie onafhankelijk en ordelijk opereert. Een adviescommissie is een adviseur in de zin van artikel 3:5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), en zal, naast de in dit besluit opgenomen bepalingen, ook gebonden zijn aan de desbetreffende bepalingen in de Awb.

In de Awb staan enkele regels hoe om moet worden gegaan met het advies van een adviescommissie. In artikel 3:6, tweede lid, van de Awb staat dat het ontbreken van een advies, indien een advies niet tijdig wordt uitgebracht, niet in de weg staat van het nemen van het besluit. Ook van belang is artikel 3:9 van de Awb, waarin staat dat de Minister zich ervan dient te vergewissen dat het onderzoek dat aan het advies ten grondslag ligt, op zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden. Indien er indicaties bestaan dat bijvoorbeeld ingesteld onderzoek naar feiten onzorgvuldig is geweest, mag het bestuursorgaan niet afgaan op het onzorgvuldige advies. In dit geval prevaleert de zorgvuldigheid, die ook in artikel 3:2 van de Awb tot uitdrukking is gebracht, boven de verplichting in dit besluit een aanvraag af te wijzen indien een adviescommissie een negatief advies heeft uitgebracht.

Artikel 8

Een aanvraag zal allereerst worden getoetst aan de afwijzingsgronden opgenomen in artikel 8, eerste lid.

Eerste lid

In onderdeel a is bepaald dat een aanvraag zal worden afgewezen, indien deze niet voldoet aan enige bepaling van deze regeling. De belangrijkste daarvan zijn in dit verband de artikelen 1 en 2.

De in onderdeel c opgenomen afwijzingsgrond garandeert een doelmatige aanwending van de voor deze regeling beschikbare subsidies. Hiervan is geen sprake als subsidie wordt verleend aan een MKB-ondernemer waarvan blijkens de geringe solvabiliteit of rentabiliteit de continuïteit voor de korte of middellange termijn in geding is. Ook als het investeringsproject onverhoeds met tegenslag te kampen krijgt zal het voortbestaan van de MKB-ondernemer niet in gevaar moeten komen en zal de MKB-ondernemer in staat moeten zijn het investeringsproject uit te voeren. De solvabiliteit en liquiditeit moeten voldoende zijn in verhouding tot de voorgenomen investering in de onderneming in een opkomende markt.

In onderdeel d is als afwijzingsgrond opgenomen dat onvoldoende vertrouwen bestaat dat de betrokkenen het investeringsproject kunnen financieren. Op grond van deze regeling subsidieert de Minister slechts een deel van de voorgenomen activiteiten. Betrokkenen moeten aan kunnen tonen over voldoende financiële middelen te beschikken (vreemd of eigen) om de overige, niet gesubsidieerde activiteiten in het investeringsproject uit te kunnen voeren. Onder betrokkenen wordt in de eerste plaats de subsidieontvanger verstaan, maar er kunnen uiteraard ook andere betrokkenen zijn, bijvoorbeeld personen die kapitaal verschaffen, maar het project niet uitvoeren. Uiteraard zullen ook eventueel andere subsidies meewegen bij de beoordeling of de betrokkenen het investeringsproject zullen kunnen financieren.

In onderdeel e is als afwijzingsgrond opgenomen dat het investeringsproject volledig commercieel financierbaar is. De Tijdelijke subsidieregeling PSOM is bedoeld om aanvullend aan de commerciële markt te werken, en is daarom slechts beschikbaar voor investeringsprojecten die banken of andere financiële instellingen niet bereid zijn te financieren.

In onderdeel f is als afwijzingsgrond opgenomen dat de aanvrager of de onderneming in een opkomende markt niet handelt volgens de door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling vastgestelde richtlijnen ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en de door de Internationale Arbeidsorganisatie vastgestelde Verklaring vastgestelde Fundamentele Beginselen en Rechten op het Werk. Vanuit de Nederlandse overheid is het streven overheidsmiddelen alleen in te zetten wanneer dit leidt tot projecten of activiteiten die in lijn zijn met de algemene richtlijnen van de OESO en de ILO voor wat betreft Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en arbeidsomstandigheden van werknemers.

De afwijzingsgrond opgenomen in onderdeel g leidt ertoe dat aanvragers met een vaste formatie van drie of minder fulltime-equivalents geen subsidie ontvangen. Deze minimumeis is gesteld om bedrijven uit te sluiten die onvoldoende fysieke capaciteit hebben om én het bedrijf in Nederland door te laten draaien én tegelijkertijd een project in een ander land op te zetten en te begeleiden.

Ingevolge onderdeel h wordt een aanvraag afgewezen indien de subsidie minder bedraagt dan € 100.000. Dit betekent ook dat de subsidiabele kosten van het deelproject ten minste € 200.000 moeten bedragen. Voor dit minimum is gekozen vanwege de verkrijgingkosten, beheersbaarheid en uitvoeringskosten van kleinere investeringsprojecten. De doelstelling om het Nederlandse bedrijfsleven (vroegtijdig) te positioneren op opkomende markten kan slechts bereikt worden met substantiële investeringen. Voorkomen moet worden dat een moeilijk te beheersen en te controleren veelvoud van kleine investeringen die qua effectiviteit en doelmatigheid minder scoren dan grotere investeringsprojecten (van minimaal € 200.000 aan subsidiabele kosten) gestimuleerd wordt. Een veelvoud van kleine investeringsprojecten zou tevens leiden tot onevenredige lasten voor de uitvoering en daarmee gepaard gaande relatief hoge uitvoeringskosten. Dit onderdeel is ook relevant voor de toepassing van artikel 3, tweede lid; zie de toelichting bij dat artikellid.

In onderdeel i is bepaald dat de Minister afwijzend op een aanvraag beslist indien het investeringsproject bestaat uit activiteiten die in Nederland of in de opkomende markt verboden zijn. Gedacht kan worden aan de activiteiten gericht op de handel in of productie van verdovende middelen. In het verlengde hiervan worden in onderdeel l de weigerings- en intrekkinggronden van artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) van toepassing verklaard.

Een aanvraag wordt op grond van onderdeel j afgewezen als het investeringsproject per saldo leidt tot het verplaatsen van arbeidsplaatsen van Nederland naar een opkomende markt. Met andere woorden, investeringsprojecten die per saldo een negatief effect hebben op werkgelegenheid in Nederland komen niet in aanmerking voor subsidie. De doelstelling van deze regeling is om MKB-ondernemers

de mogelijkheid te bieden hun activiteiten naar opkomende markten uit te breiden, niet om per saldo arbeidsplaatsen in Nederland te verplaatsen.

Op grond van onderdeel k wordt de aanvraag afgewezen indien het investeringsproject niet voldoet aan de milieuwetgeving van de opkomende markt of in het kader van het investeringsproject geen gebruik wordt gemaakt van de best beschikbare en gangbare technieken om de nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, of indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken. Vanuit de Nederlandse overheid is het streven overheidsmiddelen alleen in te zetten wanneer tot op acceptabel niveau gegarandeerd kan worden dat de subsidiemiddelen niet worden ingezet in projecten of activiteiten die nadelige en onwettige effecten hebben op het milieu in het land waar het investeringsproject of activiteiten worden uitgevoerd volgens de wetgeving van dat land.

De afwijzingsgrond opgenomen in onderdeel m strekt ertoe om te regelen dat geen subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die vallen onder drie specifieke de-minimisverordeningen in de landbouwsector en de visserijsector. Er is voor gekozen een deelproject op het gebied van primaire landbouw en visserij niet te subsidiëren omdat het in dit verband toegestane maximale subsidie (€ 7.500) te gering is.

Tweede lid

De in het tweede lid opgenomen afwijzingsgronden leiden ook tot afwijzing van de aanvraag. In tegenstelling tot de in het eerste lid opgenomen afwijzingsgronden wint de Minister ingevolge artikel 6, eerste lid, over de toepassing van de in het tweede lid opgenomen afwijzingsgronden het advies in van de Adviescommissie tijdelijke subsidieregeling PSOM. Reden hiervan is dat een afwijzing op één van deze gronden een onafhankelijk en deskundig oordeel behoeft.

Ingevolge onderdeel a wordt een aanvraag afgewezen indien het investeringsproject niet past binnen de bedrijfsstrategie van de aanvrager. Deze regeling beoogt MKB-ondernemers in staat te stellen de internationale component(en) van hun bestaande bedrijfsstrategie tot uitvoer te brengen. Dit betekent dat het voorgenomen investeringsproject moet aansluiten op de bestaande bedrijfsstrategie. Dit voorkomt een dermate differentiatie en/of vervreemding van de bedrijfsstrategie dat het voortbestaan en expansie van de MKB-ondernemer mogelijkerwijs in het geding komt of negatief beïnvloed wordt.

Onderdeel b regelt dat de Minister een aanvraag afwijst indien het investeringsproject onvoldoende verband houdt met de huidige bedrijfsactiviteiten van de MKB-ondernemer. Deze regeling heeft tot doel om MKB-ondernemers in staat te stellen hun huidige activiteiten (of nieuwe activiteiten die aannemelijk voortvloeien uit hun huidige activiteiten) uit te breiden naar opkomende markten. Beoogd worden investeringsprojecten die aansluiten bij de huidige bedrijfsactiviteiten en dus niet activiteiten waar geen of onvoldoende ervaring mee is binnen de huidige bedrijfsvoering of waarvan niet aannemelijk gemaakt kan worden dat deze in het verlengde van de huidige bedrijfsactiviteiten binnen de bedrijfsvoering liggen. Dit aanwijsbare verband voorkomt een dermate differentiatie of vervreemding van de bedrijfsactiviteiten dat mogelijkerwijs het voortbestaan en expansie van de MKB-ondernemer in het geding komt of negatief beïnvloed wordt.

De Minister wijst op grond van onderdeel c een aanvraag af indien het investeringsproject geen betrekking heeft op nieuwe activiteiten voor de onderneming in de opkomende markt. Uitbreiding van lokaal reeds bestaande activiteiten van de aanvrager is niet subsidiabel omdat de Tijdelijke subsidieregeling PSOM additioneel wil zijn aan de markt.

Indien onvoldoende vertrouwen bestaat in de economische haalbaarheid van het investeringsproject wijst de Minister een aanvraag om subsidie af. Hiervan is onder meer sprake als de te verwachten resultaten van het investeringsproject laag zijn in verhouding tot de voorgenomen investering of als onzeker is dat het investeringsproject succesvol zal worden voltooid.

De Minister wijst een aanvraag op grond van onderdeel e af indien het investeringsproject leidt tot marktverstoring op de relevante markt in de opkomende markt, in een aan de opkomende markt grenzende regio of in Nederland. Deze afwijzingsgrond is opgenomen omdat deze regeling niet beoogt activiteiten te subsidiëren waarvan (relevante) concurrenten in de in dit onderdeel genoemde markten nadeel ondervinden. De marktverstoring strookt niet met de nevendoelstelling van deze regeling: bijdragen aan transitie en daarmee versterken van de opkomende markten naar een markteconomie. Marktverstoring staat een goede ontwikkeling en versterking van de relevante markt in de weg en kan een negatieve invloed hierop hebben. Tevens is het vanuit internationaal oogpunt niet wenselijk het Nederlands bedrijfsleven middels deze subsidie te bevoordelen ten opzichte van lokale partijen en zodoende de markt te verstoren.

Ingevolge onderdeel f wordt een aanvraag afgewezen indien het onaannemelijk wordt geacht dat het

deelproject binnen de hiervoor geldende termijn kan worden voltooid. Wanneer in de subsidieaanvraag geschetste doelen en activiteiten niet aannemelijk kunnen worden afgerond in de daarvoor aangegeven tijdsduur, kan het project dermate veel hinder ondervinden dat het project als geheel en de betrokken MKB-ondernemer(s) in hun voortbestaan worden bedreigd. De regeling is bedoeld om MKB-ondernemers in staat te stellen om internationale expansie te realiseren en niet om een potentiële en mogelijk langdurige last te veroorzaken die negatief op de bestaande bedrijfsvoering en activiteiten drukt.

In de in onderdeel g genoemde grond voor afwijzing gaat het om het voorkomen dat de Minister een investeringsproject subsidieert dat leidt tot verplaatsing van technisch verouderde technologie. Met de regeling wordt niet beoogd verouderde technologie of productiewijzen van Nederlandse ondernemers in Nederland een extra of langere levenscyclus te bieden door de activiteiten en bijbehorende technologie naar een opkomende markt te verplaatsen.

Onderdeel h heeft betrekking op de technische haalbaarheid van het investeringsproject. De technische haalbaarheid bepaalt de slaagkans van het investeringsproject. Activiteiten die voor betrokkenen nieuw zijn of gebruik maken van technologische bestanddelen die door betrokkenen nog niet eerder in de bedrijfsactiviteiten of bedrijfsvoering gebruikt zijn, of waarvan niet aannemelijk gemaakt kan worden dat betrokkenen hierover kunnen beschikken, komen niet in aanmerking voor subsidiëring op grond van deze regeling.

De Minister wijst een aanvraag op grond van onderdeel i af indien onvoldoende vertrouwen bestaat dat de betrokkenen de capaciteiten hebben om het investeringsproject naar behoren uit te voeren. Het kan hier gaan om zowel kwantitatieve aspecten (bijvoorbeeld mankracht) als kwalitatieve aspecten (kennis en vaardigheden) van de capaciteiten van degenen die bij het investeringsproject zijn betrokken. Deze capaciteiten zijn van belang om het investeringsproject te kunnen voltooien.

In aanvulling op de in artikel 8 genoemde afwijzingsgrond kan de Minister ook afwijzend beslissen op grond van artikel 7 van de Kadewet EZ-subsidies, indien subsidieverstrekking in strijd zou zijn met ingevolge een verdrag voor de staat geldende verplichtingen, of op grond van artikel 4:35 van de Awb. Afwijzing op grond van dit laatste artikel is mogelijk indien gegronde vrees bestaat dat de activiteiten niet zullen plaatsvinden, dat niet aan de aan de subsidieverlening verbonden verplichtingen zal worden voldaan, of dat niet op behoorlijke wijze rekening en verantwoording zal worden afgelegd, bij onjuiste of onvolledige gegevensverstrekking indien dat geleid zou hebben tot een onjuiste beschikking en ingeval van faillissement, surseance van betaling of van toepassing verklaring van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, of indien een verzoek daartoe is ingediend.

Artikel 9

Dit artikel bepaalt de termijn waarbinnen de Minister moet hebben besloten op een aanvraag. Als de beschikking niet binnen die termijn kan worden genomen, kan de Minister deze termijn éénmaal verlengen met dezelfde termijn als in eerste instantie gold.

Artikel 10

De melding ingevolge dit artikel dat met betrekking tot de subsidie-ontvanger een verzoek tot bijvoorbeeld faillietverklaring loopt, kan uiteraard gevolgen hebben voor de subsidie. Een (dreigende) faillietverklaring kan er bijvoorbeeld toe leiden dat een subsidie-ontvanger de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, niet of niet geheel kan uitvoeren. In dat geval kan op basis van artikel 4:48 van de Awb de beschikking tot subsidieverlening worden ingetrokken of ten nadele van de subsidie-ontvanger worden gewijzigd. Op basis van artikel 4:56 van de Awb kunnen dan vervolgens de voorschotten worden opgeschort.

Artikel 11

De subsidie-ontvanger is verplicht het project overeenkomstig het projectplan met betrekking tot het deelproject uit te voeren. Dit is de kern van de verplichtingen: het project moet ook daadwerkelijk worden uitgevoerd binnen de in de beschikking tot subsidieverlening vermelde periode. Ingevolge het tweede lid kan de Minister ontheffing verlenen voor afwijkingen van het projectplan. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen indien de aanvrager na de beschikking tot subsidieverlening besluit een ander duurzaam kapitaalgoed aan te schaffen. Het is de bedoeling de beschikbare subsidiemiddelen te gebruiken voor die projecten, die binnen een redelijke periode bijdragen aan de doelstellingen van deze regeling. In gevallen waarin verzocht wordt om ontheffing voor het vertragen of stopzetten van het project zal deze doelstelling dan ook afgewogen worden tegen hetgeen de verzoeker als zijn belangen naar voren brengt. Daarbij zal mede een rol spelen in hoeverre de feiten die de vertraging hebben veroorzaakt zijn ontstaan door toedoen van de betrokkene zelf. Aan een eventuele ontheffing

kunnen voorschriften verbonden worden. Eén van de mogelijke voorschriften is het alsnog opleggen van een aanvullende tussentijdse rapportageplicht om het project meer nauwgezet te kunnen volgen dan andere projecten.

Artikel 12

De vereisten ten aanzien van de administratie die de subsidie-ontvanger moet voeren, komen voor zover mogelijk overeen met de eisen van de WBSO. Van dit fiscale instrument wordt veel gebruik gemaakt door ondernemers en, via contractresearch, door kennisinstellingen. In een aantal gevallen zullen activiteiten die in aanmerking komen voor subsidie op grond van dit besluit, ook in aanmerking komen voor WBSO, zodat een dubbele administratie overbodig is.

In de eerste plaats dient de administratie alle gegevens te bevatten, waaruit op eenvoudige, duidelijke en controleerbare wijze de aard, inhoud en voortgang van de werkzaamheden afgeleid kunnen worden. In de administratie kunnen bijvoorbeeld vergaderstukken, rapportages, tekeningen, correspondentie, foto's van prototypes, testresultaten, meetverslagen, berekeningen etc. worden opgenomen. Gedateerde en van naam voorziene stukken maken dat uit de administratie eenvoudiger en duidelijker de aard, inhoud en voortgang zijn af te leiden. Uit de administratie moet het eindresultaat van de activiteiten blijken, maar ook moet op eenvoudige en duidelijke wijze zijn af te leiden hoe de voortgang van de werkzaamheden is geweest, oftewel langs welke weg het resultaat is bereikt, welke knelpunten zich daarbij hebben voorgedaan en op welke wijze deze zijn opgelost. Een registratie van de werkzaamheden per werknemer is niet vereist.

De inrichting van de administratie is de verantwoordelijkheid van de subsidie-ontvanger. Er kan dus worden aangesloten bij de in de onderneming van de subsidie-ontvanger gehanteerde systematiek, zolang maar wordt voldaan aan de algemene eisen die deze regeling aan de administratie stelt. Met deze opzet van de administratieve verplichting wordt gestreefd naar een aanzienlijke beperking van de extra administratieve lasten als gevolg van de verstrekking van subsidie op grond van dit besluit.

Artikel 14

Dit artikel voorziet in de behoefte aan voorschotten op de subsidie. Het eerste lid bepaalt dat de Minister één voorschot verstrekt en dat dit voorschot wordt verstrekt op een subsidie ter zake waarvan een verleningsbeschikking geldt.

De bepaling in het tweede lid, dat het voorschot wordt berekend naar rato van de gemaakte subsidiebele kosten, impliceert dat ten behoeve van het voorschot de gemaakte kosten worden vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller gevormd wordt door het maximale subsidiebedrag en de noemer door het bedrag van de raming van de projectkosten. Beide bedragen worden bij de subsidieverlening vermeld. Het voorschot bedraagt nooit meer dan 70 procent van het bij de subsidieverlening vermelde maximale subsidiebedrag. Anders gezegd, het gaat dus niet om een 'echt' voorschot in de zin dat er reeds geld wordt betaald voordat er kosten zijn gemaakt.

De aanvraag om een voorschot moet gelijktijdig worden ingediend met het overleggen van een vrachtbrief en factuur of, indien de duurzame kapitaalgoederen niet fysiek worden getransporteerd, een factuur en verklaring van ontvangst.

Artikel 15

In het algemeen zal bij het beslissen op een verzoek om een voorschot onvoldoende inzicht bestaan in de naleving door de betrokkenen van aan de subsidieverlening verbonden verplichtingen. Een beoordeling daarvan is dan ook niet uitdrukkelijk aan de orde, al was het maar omdat aan sommige verplichtingen nog niet hoeft te zijn voldaan. In het geval evenwel de Minister ervan op de hoogte is, dat de aanvrager zich niet houdt aan een verplichting, ligt het in de rede geen voorschotten te verstrekken. Aldus kan zoveel mogelijk voorkomen worden dat na vaststelling van het bedrag van de subsidie financiële middelen moeten worden teruggevorderd.

Er is geen termijn geregeld voor de beslissing op een aanvraag om voorschot. Dit betekent dat de in artikel 4:13 van de Awb genoemde termijn geldt.

Artikelen 16 en 17

De vaststelling van het subsidiebedrag is geregeld in de artikelen 4:42 tot en met 4:47 van de Awb. De hoofdregel van artikel 4:46 van de Awb is dat vaststelling plaats vindt overeenkomstig de verlening. Daarbij moeten, nu bij de verlening niet het bedrag van de subsidie wordt vermeld, de wel in de verleningsbeschikking vermelde wijze waarop dit bedrag wordt bepaald en het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld in aanmerking worden genomen. Ingevolge artikel 4:46, tweede lid, van de Awb kan het subsidiebedrag in vier gevallen lager worden vastgesteld:

- a. indien de activiteiten niet of niet geheel hebben plaatsgevonden;
- b. indien de subsidie-ontvanger niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen;

- c. indien de subsidie-ontvanger onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en dat geleid heeft tot een onjuiste verleningsbeschikking;
- d. indien de subsidieverlening anderszins onjuist was en de subsidie-ontvanger dit wist of behoorde te weten.

In de artikelen 16 en 17 worden deze hoofdregels verder uitgewerkt om te komen tot een tijdige en deugdelijke vaststelling van het bedrag van de subsidie. Indien het beeld ten aanzien van voortgang of succesvolle afronding van een subsidieverlening zodanig is dat er van uitgegaan kan worden dat de activiteiten niet succesvol kunnen worden afgerond, dan kan op grond van artikel 4:50, onderdeel b, van de Awb de beschikking tot subsidieverlening ten nadele van de subsidie-ontvanger worden gewijzigd. Deze wijziging zal inhouden dat enkel nog subsidie wordt verleend voor de al gemaakte kosten. Toekomstige kosten komen niet meer in aanmerking voor subsidie. In geval van twijfel kan een verdergaand onderzoek worden uitgevoerd, of kan sprake zijn van een extra rapportage na een bepaalde periode ten aanzien van het deel van het project waarover onduidelijkheid bestaat. Indien de beschikking tot subsidieverlening ten nadele van de subsidie-ontvanger is gewijzigd, dan kan met toepassing van artikel 4:47, onderdeel c, van de Awb, de subsidie vervolgens ambtshalve worden vastgesteld. Indien de Minister nog niet over alle benodigde informatie beschikt om tot vaststelling over te gaan, dan zal hij deze opvragen.

Dit artikel laat de mogelijkheden om de subsidie in te trekken of te wijzigen op grond van artikel 4:48, 4:49 en 4:50 onderdeel a van de Awb ongemoeid.

Het formulier waarmee de aanvraag om subsidie vaststelling moet worden ingediend, is zodanig ingericht, dat de subsidie-ontvanger met het invullen van het formulier kan voldoen aan de ingevolge artikel 4:45 van de Awb op hem rustende verplichtingen om aan te tonen dat de gesubsidieerde activiteiten hebben plaatsgevonden en om rekening en verantwoording af te leggen omtrent de aan de activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn. In het formulier voor een aanvraag om vaststelling van het bedrag van de subsidie is vermeld op welke onderwerpen in een eindverslag dient te worden ingegaan.

Artikel 17 regelt de termijn waarbinnen het besluit tot vaststelling genomen wordt. Als het besluit echter niet binnen de gestelde termijn kan worden genomen, kan de Minister deze termijn éénmaal met dertien weken verlengen.

Ingevolge artikel 4:44, derde lid, van de Awb kan, indien de aanvraag om subsidie vaststelling niet is ingediend binnen de vastgestelde termijn, de Minister de subsidie-ontvanger een termijn stellen waarbinnen de aanvraag alsnog moet worden ingediend. In verband daarmee wordt in artikel 17, eerste lid, gesproken over 'de voor het indienen ervan geldende termijn'.

*De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.J.A. van der Hoeven.*